

ยมโลก สถานที่
พิจารณาบุญและบาป

นรชนเหล่าใดเมื่อยังเป็นมนุษย์อยู่
ถูกเทวทูตตักเตือนแล้วยังประมาทอยู่
นรชนเหล่านั้นจะเข้าถึงหมู่สัตว์อันเลวทราม
ย่อมเศร้าโศกสิ้นกาลนาน

ยมโลก สถานที่พิจารณาบุญและบาป

๔๘

พระธรรมคำสอนของพระบรมศาสดา แต่ละถ้อยคำที่เปล่งออกจากพระโอษฐ์ เป็นสิ่งที่มีค่าอนันต์ ทุกถ้อยคำที่พระองค์ได้ทรงแนะนำสั่งสอน ชี้แนะหนทางแสงสว่างให้แก่เรานั้น มีค่ากว่ารัตนะทั้ง ๗ ที่พระเจ้าจักรพรรดิหิวยืนให้ เพราะสมบัติจักรพรรดิจะทำให้เราสมบูรณ์พร้อมเฉพาะในโลกนี้ที่เป็นมนุษย์อยู่เท่านั้น แต่แสงแห่งธรรมอันเกิดจากรัตนะภายในที่ส่องสว่างในกลางใจ จะส่งผลให้เราสมบูรณ์พร้อมทั้งมนุษย์สมบัติ ทิพยสมบัติ และนิพพานสมบัติ เราจะดำเนินชีวิตได้อย่างถูกต้อง และปลอดภัยทั้งภายในโลกนี้และภายในสังสารวัฏ ชีวิตเราจะก้าวไปสู่ความเต็มเปี่ยม ได้บรรลุมรรคผลนิพพานก็เพราะมีพระรัตนตรัยเป็นที่พึ่งที่ระลึก ดังนั้น การปฏิบัติธรรมด้วยการฝึกฝนใจให้หยุดนิ่ง ให้สะอาดบริสุทธิ์ผ่องใส จึงเป็นทางมาแห่งรัตนะทั้งภายนอกและภายใน เป็นทางแห่งความหลุดพ้นที่แท้จริง

มีวาระพระบาลีที่ปรากฏใน เทวทูตสูตร ว่า

“โจิตตา เทวทูเตหิ เย ปมชฺชนุตติ มาณวา
เต ทิฆรตฺตํ โสจนุตติ ทินกายูปคา นรา ฯ

นรชนเหล่าใดเมื่อยังเป็นมนุษย์อยู่ ถูกเทวทูตตักเตือนแล้ว ยังประมาทอยู่ นรชนเหล่านั้นจะเข้าถึงหมู่สัตว์อันเลวทราม ย่อมเศร้าโศกลี้ںกาลนาน”

ยมโลก สถานที่พิจารณาบุญและบาป

๔๕

ความเกิด ความแก่ ความเจ็บ และความตาย ที่เราเห็นกันอยู่เป็นประจำนี้แหละ พระองค์ตรัสเรียกว่าเป็นเทวทูต ที่จะเตือนใจให้เราไม่ประมาทในชีวิตว่า ทันทีที่เราเกิดมาเป็นมนุษย์ สิ่งที่ยังบอกถึงความทุกข์ที่เราสังเกตเห็นได้ ก็คือเสียงร้องไห้ของเด็กทารกแรกเกิด ความเกิด มาพร้อมกับความแก่ แต่ค่อยๆ แก่เปลี่ยนแปลงไปตามวัยตั้งแต่วัยเด็ก วัยหนุ่มสาว วัยกลางคน จนกระทั่งวัยชรา เมื่อชีวิตเข้าสู่ความแก่ชรา สังขารก็ร่วงโรย ไม่เอื้ออำนวยต่อการสร้างบารมี ลูกนั่งก็ไม่สะดวก แล้วโรคภัยไข้เจ็บก็มาเบียดเบียน บางครั้งทรัพย์สมบัติที่เราหามาได้ด้วย ความยากลำบากตลอดชีวิต ก็ค่อยๆ หมดไปกับการรักษาสังขารร่างกายนี้ให้อยู่ต่อไป พอถึงคราวความเจ็บป่วยรุมเร้าหนักเข้า ก็ไม่มีใครที่จะมาแบ่งเบาความทุกข์นี้ได้

โดยเฉพาะเมื่อถึงคราวที่พญามัจจุราชมายเยือน ก่อนจะละโลก ไม่มีใครเลยที่จะมาช่วยเราได้ เราต้องช่วยเหลือตัวเอง ความดีและบุญกุศลที่เราได้ทำไว้นี้แหละ จะเป็นที่พักแ่เราในยามนั้น ดังนั้นความทุกข์ต่างๆ ที่มีมาตั้งแต่เกิดจนกระทั่งตายนักปราชญ์บัณฑิตท่านมองเห็นว่า เป็นเครื่องเตือนสติให้เราไม่ประมาทในการสร้างความดี เมื่อเห็นทุกข์เห็นโทษในการเกิด แก่ เจ็บ ตาย เหล่านี้แล้ว ก็จะได้หาทางที่จะไม่ต้องเกิดกันอีกต่อไป พระพุทธองค์ทรงชี้ให้เห็นว่า ทางไปพระนิพพานเป็นทางไปสู่

ยมโลก สถานที่พิจารณาบุญและบาป

๕๐

ความไม่เกิด ไม่แก่ ไม่เจ็บ ไม่ตาย เป็นทางแห่งความหลุดพ้น
ที่เป็นเป้าหมายปลายทางของมนุษย์ทุกๆ คน

สมัยหนึ่ง พระบรมศาสดาตรัสให้ภิกษุทั้งหลายฟังว่า
พระองค์ได้ทอดพระเนตรเห็นสัตว์ที่เกิดตามภพภูมิต่างๆ แล้ว
ทรงทราบว่า หมู่สัตว์ได้สวดยกรรมดี เพราะประกอบด้วยกายสุจริต
วจีสุจริต และมโนสุจริต เป็นลัษมาทิกุณฐิเชือกฏแห่งกรรม ว่าทำ
ดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว เมื่อละโลกไปแล้วก็เข้าถึงสุคติโลกสวรรค์
หรือกลับมาเกิดเป็นมนุษย์ก็ถึงพร้อมด้วยสมบัติ ส่วนผู้ที่ทำ
กรรมชั่ว ตีเตียนพระอรียเจ้า เป็นมิจฉาทิกุณฐิ ละโลกก็เข้าถึง
เปตติวิสัยก็มี ไปเกิดเป็นสัตว์เดี๋ยวจฉานก็มี เข้าถึงอบาย ทุกติ
วินิบาต นรก ก็มาก

สำหรับผู้ทำกรรมชั่วไว้ เวลาละจากโลกนี้ไปแล้ว จะถูก
นายนิรยบาลนำไปลงโทษ เริ่มตั้งแต่พาไปพบพญายมราช ซึ่ง
เป็นใหญ่ในยมโลก ยมโลกมิไ้สำหรับรองรับคนบาปที่นึกถึงบุญ
ไม่ออก จิตเศร้าหมองก่อนละโลก ถึงแม้พญายมราชจะแนะนำ
ใ้นึกถึงบุญ หรือสุวรรณเลขาจะช่วยให้นึกถึงความดีในสมัยที่
ยังเป็นมนุษย์ หรือช่วยตักเตือนว่าเคยพิจารณาความไม่เที่ยง
ของสังขารบ้างไหม ก็ยังนึกไม่ออก เห็นแต่ภาพบาปกรรมที่
ตนเองทำไว้ในอดีต ที่มาปรากฏอยู่ในบัญชีบาปของสุวาฬเลขา
จึงจำต้องไปรับกรรมสวดยทุกขในยมโลกจนกว่ากรรมจะหมด

ยมโลก สถานที่พิจารณาบุญและบาป

๕๑

*เรื่องของยมโลกนรกนี้มีจริงๆ และก็มีบันทึกไว้ในพระไตรปิฎก เป็นเหมือนผู้พิพากษาคอยทำหน้าที่ตัดสินสัตว์นรกที่ทำความชั่วให้ไปเสวยกรรม เมื่อนายนิรยบาลนำสัตว์นรกนั้นไปหาพญายม พญายมก็จะถามว่า “ท่านไม่ได้เห็นเทวทูตที่ ๑ ปรากฏในหมู่มนุษย์หรือ” ถ้าหากผู้นั้นตอบว่า “ไม่เห็นเลย” พญายมก็จะถามต่อว่า “ท่านไม่ได้เห็นเด็กทารกที่เกิดมาบ้างหรือ” ถ้าตอบว่า “เคยเห็น” พญายมก็จะถามต่อว่า “เมื่อเห็นอย่างนั้นแล้ว เคยคิดบ้างไหมว่า แม้เราก็มีความเกิดเป็นธรรมดา ไม่ล่วงพ้นความเกิดไปได้” แต่เนื่องจากสัตว์นั้นไม่เคยคิดมาก่อน ก็ตอบว่า “ไม่เคยคิดเลย”

พญายมจะถามต่อไปว่า “แล้วเคยเห็นเทวทูตที่ ๒ คือคนชรา หลังค่อม ถือไม้เท้าเดินงกๆ เงินๆ นั้นนะ ท่านเคยเห็นบ้างไหม” สัตว์นั้นก็จะตอบว่า “เคยเจ้าข้า” “เมื่อเห็นแล้ว เคยได้สติ มีความคิดที่จะทำความดีบ้างไหม” สัตว์นรกก็บอกว่า “ไม่เคยคิดเลยเพราะกำลังมัวเพลิดเพลินอยู่”

พญายมจะให้โอกาส ด้วยการถามปัญหาต่อไป จุดประสงค์ของการถาม เพื่อให้ผู้นั้นได้นึกถึงคุณงามความดีที่เคยทำไว้

ในสมัยที่เป็นมนุษย์จะได้ไปสู่ภพภูมิที่ดีๆนั่นเอง ท่านถามถึงเทวทูตที่ ๓ ว่า “แล้วเคยเห็นคนป่วยหนัก ที่เวลาเดินต้องมีคนคอยพยุงบ้างไหม” สัตว์นรกก็จะบอกว่า “เคยเห็น” “เมื่อเห็นแล้วเคยคิดไหมว่า ตัวเรามีความเจ็บป่วยเป็นธรรมดา ไม่ล่วงพ้นความเจ็บป่วยไปได้ ควรจะรีบทำความดีด้วยกาย วาจา ใจ” สัตว์นรกก็บอกว่า “เรื่องนี้ไม่ได้ถูกคิดเลย เพราะข้าพเจ้ามัวประมาทอยู่”

“ถ้าอย่างนั้น เคยเห็นเทวทูตที่ ๔ คือนักโทษที่ถูกเจ้าหน้าที่บ้านเมืองจับตัวมาลงโทษ ให้ได้รับความเจ็บปวดทุกข์ทรมานบ้างไหม” เขาก็บอกว่า “เคยเห็นเจ้าข้า” “พอเห็นแล้ว ได้สติคิดว่า แม้ถ้าเราทำความชั่วเช่นนี้ คงจะต้องถูกลงโทษอย่างกระนั้นเลย เราพึงทำแต่ความดี จะได้ไม่ถูกลงโทษ เคยคิดอย่างนี้บ้างไหม” สัตว์นรกก็ตอบว่า “ไม่เคยคิดเลย” พญายมราชจะถามถึงเทวทูตที่ ๕ ว่า

“ท่านไม่ได้เห็นคนที่ตายไปแล้ว สองสามวันก็ขึ้นอืด เนื้อตัวเขียวข้ำมีน้ำเลือดน้ำเหลืองไหลเยิ้ม ในหมู่มนุษย์บ้างหรือ” สัตว์ก็ตอบว่า “เคยเห็น” “เมื่อเห็นแล้ว เคยคิดบ้างไหมว่า แม้ตัวเราก็มีความตายเป็นธรรมดา ไม่ล่วงพ้นความตายไปได้ ควรที่เราจะรีบทำความดี เก็บเกี่ยวบุญกุศลก่อนที่จะหลับตา

ยมโลก สถานที่พิจารณาบุญและบาป

๕๓

ลาโลก” ถ้าสัตว์ผู้นั้นคิดถึงคุณงามความดีของตัวเองได้ ก็จะได้ไปเสวยสุขในสุคติภูมิตามกำลังบุญ

หากนึกถึงบุญยังนึกไม่ได้ พญายมราชก็จะกล่าวว่า “ท่านไม่เคยทำความดีอะไรไว้เลย แม้แต่ประมาทอยู่ ทำความชั่วเป็นอาชญา พวกนายนิรยบาลจะลงโทษท่าน บาปกรรมนี้ มารดาบิดาไม่ได้ทำให้ท่าน ญาติพี่น้องก็ไม่ได้ทำให้ท่าน ไม่มีใครในโลกทำให้ท่าน ท่านนั้นแหละเป็นคนทำเอง ฉะนั้น ท่านจะต้องเสวยวิบากกรรมด้วยตนเอง”

ครั้นพญายมราชไต่สวนจบ ก็จะนั่งนิ่งทีเดียว เพราะรู้ว่าช่วยอะไรไม่ได้แล้ว ถามว่าในสมัยที่ยังเป็นมนุษย์ เคยทำบุญกุศลเอาไว้บ้างหรือไม่ ก็ตอบไม่ได้ เพราะนึกถึงบุญไม่ออก ที่นึกไม่ออกเพราะไม่เคยทำ หรือแม้เคยทำก็เป็นบุญเล็กๆ น้อยๆ เมื่อดวงบุญเล็กมาก ดวงบาปที่ตนเคยทำเอาไว้ก็มาบดบัง บดบังอะไรละ บดบังความเห็น จำ คิด รู้ ให้ลืม เลยจำไม่ได้ เมื่อจำไม่ได้ ก็ตอบไม่ถูก แต่ถ้าให้นึกถึงบาปว่าทำอะไรไว้บ้าง จะเห็นเป็นภาพขึ้นมาเป็นฉากๆ เขาเรียกว่าฟ้องกันด้วยภาพ ภาพจะปรากฏให้เห็นต่อหน้าของสัตว์นรกตนนั้น จะไม่ยอมรับก็ไม่ได้ เพราะภาพมันฟ้อง

จากนั้น พวกนายนิรยบาลก็จะนำสัตว์นรกนั้นไปรับกรรม

ยมโลก สถานที่พิจารณาบุญและบาป

๕๔

เอาตะปูเหล็กที่ลুকเป็นไฟดอกที่มีเท้าทั้งสี่และที่กลางออก ลัตว์นรคนั้นต้องเสวยทุกขเวทนาไปจนกว่ากรรมที่ทำให้จะ ลื่นสุดลง บางตนก็ถูกจับขึงพืด แล้วถูกขวานถาก ถูกมีด คมกริบแลเนื้อเถื่อนหนัง ถูกจับห้อยหัวลง แล้วถูกพรว์ที่ทั้งร้อน ทั้งคมถาก จากนั้นก็ถูกจับโยนเข้าไปในนรกขุมต่างๆ

มหานรก มี ๔ มุม ๔ ประตู มีกำแพงเหล็กล้อมรอบ ครอบเอาไว้ด้วยแผ่นเหล็ก พื้นของนรกเป็นเหล็กลुकเป็นไฟ ความร้อนแรงแผ่ไปตลอด ๑๐๐ โยชน์ ในมหานรกมีแต่ไฟลुक ท่วมอยู่ตลอดเวลา ถ้าเอาก้อนหินก้อนใหญ่ๆ เทบ้านหลังโตๆ โยนเข้าไปในไฟนรก เพียงชั่วพริบตาเท่านั้น หินก้อนนั้นก็จะ แผลกละเอียดทันที แต่ที่ลัตว์นรกทนอยู่ได้ ก็เพราะแรงกรรมที่ ทำไว้ ทำให้ต้องทนทุกข์ทรมานชั่วแล้วชั่วเล่า ส่วนทุกข์ในนรก ขุมอื่นๆ ที่ยิ่งกว่านี้ ยังมีอีกมากมาย นี่เป็นเพียงตัวอย่างเล็กน้อย เท่านั้น

ชีวิตในปรโลกเป็นสิ่งที่จำเป็นต้องศึกษาให้แจ่มแจ้ง เราจำเป็นต้องรู้ไว้ ไม่รู้ไม่ได้ ไม่รู้ชีวิตก็ไม่ปลอดภัย เมื่อรู้แล้ว จะได้ดำเนินชีวิตบนเส้นทางที่ถูกต้อง ให้ชีวิตนี้เป็นไปเพื่อการ สร้างบุญบารมีอย่างเดียว ถ้าอยากไปพบเห็นภพภูมิของเหล่า ลัตว์ในอบายภูมิ ก็ให้อาศัยการฝึกสมาธิ เพราะเมื่อเข้าถึง ธรรมกายแล้ว ย่อมสามารถอาศัยธรรมกายไปตรวจดูได้ จะได้

ยมโลก สถานที่พิจารณาบุญและบาป

๕๕

หายสงสัยในเรื่องกฎแห่งกรรม

ดังนั้น เมื่อเรามีโอกาสสั่งสมบุญในภาวะที่เป็นมนุษย์นี้แล้ว ก็ควรที่จะรีบชวนขวายเป็นความดี สั่งสมบุญบารมีให้เต็มที่ เราควรจะใช้เวลาให้เกิดประโยชน์สูงสุด ก่อนที่จะละจากโลกนี้ไป ให้ตั้งปณิธานไว้เลยว่า ต่อจากนี้ไป เราจะประพฤติกายสุจริต วาจสุจริต และมโนสุจริต ให้เป็นอุปกิเลส เป็นอภัยคุณที่ดีๆ ติดแน่นอยู่ในใจ และให้หมั่นพิจารณาถึงเทวทูตทั้ง ๕ ที่มาเตือนสติเราไม่ให้ประมาท คือให้หาความเกิด ความแก่ ความเจ็บ ความทุกข์จากการถูกทรมาน และความตาย มาเป็นอุทาหรณ์สอนตัวเอง แล้วมุ่งสั่งสมบุญ แฝว่ทางทางไปสู่สวรรค์นิพพาน ชีวิตเราจะได้ดำรงอยู่อย่างปลอดภัยและมีชัยชนะเมื่อทุกคนทำได้อย่างนี้ เราจะได้ไม่ต้องไปตอบปัญหาพญายมราชในเมืองนรก แต่ไปเสวยสุขอยู่ในสุคติกันเลย เพราะเราเป็นผู้มีบุญที่สั่งสมมาอย่างดีแล้ว ดังนั้นให้หมั่นสั่งสมบุญกันเป็นประจำ และหมั่นนั่งธรรมะอย่างประมาทในการฝึกฝนใจให้หยุดนิ่ง ฝึกกันไปจนกว่าจะได้เข้าถึงพระธรรมกาย ซึ่งเป็นที่พึ่งที่ระลึกอย่างแท้จริงกันทุกๆ คน

